

VESTFOLD BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Uttalelse vedtatt på årsmøtet 9. mars 2017

En framtidretta jordbruksproduksjon

Regjeringas fremlagte Stortingsmelding nr. 11 «Endring og utvikling – En framtidrettet jordbruksproduksjon» har stor betydning for kommende jordbruksoppgjør og framtidens landbrukspolitikk. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag mener at meldinga ikke svarer på jordbrukets utfordringer, men tvert i mot er et massivt angrep på grunnleggende virkemidler i norsk landbrukspolitikk. I stedet for å forbedre og videreutvikle den norske landbruksmodellen, plukker regjeringa den fra hverandre. Summen av forslagene i meldinga vil bringe jordbruket i klart feil retning og føre til sentralisering og lavere matproduksjon på norske ressurser.

Inntekt og fordeling

Vestfold Bonde- og Småbrukarlag tar sterk avstand fra regjeringens forslag om i større grad å avveie inntektsmålet mot andre målsettinger. Derimot må det i meldinga fastsettes et inntektsmål for jordbruket om å redusere, og over tid fjerne, inntektsforskjellene mellom jordbruket og andre yrkesgrupper i samfunnet målt i kroner pr. årsverk.

Markedsordninger

Regjeringen forslår i jordbruksmeldingen omfattende endringer i markedsordningene for ulike jordbruksprodukter noe som i praksis vil bety svekkede markedsordninger for korn, frukt, potet, svinekjøtt, egg og geitemelk. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag mener at forslagene vil svekke bondens rettigheter i verdikjeden og vil legge til rette for kontraktproduksjon og økt vertikal integrering.

Den mest effektive måten å gjennomføre en velfungerende markedsbalansering er gjennom samvirkebaserte markedsordninger. Dette gir både små og store produsenter nødvendig sikkerhet for pris og avsetning.

Investeringsvirkemidlene

Investeringsvirkemidlene til jordbruket har svært stor innvirkning på hvordan strukturen i jordbruket utvikler seg. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag vil hevde at innretningen på investeringsvirkemidlene har stor betydning for Stortingets mål om et jordbruk over hele landet, matvareforsyning og matvareberedskap til en økende befolkning i framtida, og det er viktig at det legges bedre til rette for at små og mellomstore bruk kan foreta framtidretta og klimasmarte investeringer.

I den framlagte jordbruksmeldinga har regjeringa foreslått å fjerne muligheten for det regionale partnerskapet (fagлага, fylkeskommunen og fylkesmannen) til å utøve reell medbestemmelse i prioriteringen av hvordan investeringsmidlene skal brukes. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag ber om at dette forslaget frafalles.

VESTFOLD BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Velferdsordningene

Forslaget i Stortingsmeldinga om å avvikle tilskuddsordningen til ferie og fritid må avvises. Denne ordningen sikrer først og fremst ferie og fritid for husdyrbrukerne som har ansvar for husdyr hver dag hele året. Det er også et viktig moment at avløserordningen for ferie og fritid bidrar til at det gjennom avløserlag og landbruktjenestene er tilgjengelig kvalifisert arbeidskraft som kan avløse ved sykdom, svangerskap, fødsel og dødsfall. Det er store krav til kompetanse i dagens jordbruk og husdyrbruk, og det er helt nødvendig at det er tilgjengelig en stab med godt kvalifiserte avløsere. Dette sikrer bondens og bondens familie, og det bidrar til å sikre god dyrevelferd. Samtidig er velferdsordningene viktig for å sikre nyrekruttering av unge mennesker til landbruket.

Den foreslåtte endringen av avløserordningen vil også medføre en inntektsdreining fra små til store bruk.

Landbruk i hele landet

Forslaget i Stortingsmeldinga om å redusere antall kvoteregioner for melk til 10 må avvises. Dagens 18 kvoteregioner bidrar til å sikre den geografiske fordelinga av melkeproduksjon.

Forslaget i meldinga om å forenkle modeller for beitetilskudd må avvises. Store arealer, også i Vestfold, står i fare for å gro igjen dersom tilskudd til utmarksbeite prioriteres på bekostning av tilskudd til beite på innmark. Begge tilskuddsordningene bidrar til økt beiting i utmark og på marginale arealer på innmark.

Økologisk produksjon

Stortingsmeldinga prioriterer ned satsinga på økologisk jordbruk. Økologisk jordbruk har et betydelig markedspotensial og har også en viktig pådriverrolle for å gjøre konvensjonelt jordbruk mer miljøvennlig. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag mener det er viktig å opprettholde produksjonsmålet for økologisk jordbruk.

Målretta landbrukspolitiske virkemidler

I Stortingsmeldinga foreslår regjeringa en rekke avvikling- og endringsforslag som vil svekke muligheten til norsk matproduksjon på norske ressurser. Flere av forslagene er begrunnet med forenkling. Et mer grovmasket virkemiddelapparat gir mindre målretting og muligheter for å nå de jordbrukspolitiske måla.

Vestfold Bonde- og Småbrukarlag oppfordrer KrF, Venstre og opposisjonspartiene om å danne flertall slik at de liberaliseringsreformene som er forslått i Stortingsmeldinga ikke blir gjennomført. Vi trenger et bærekraftig jordbruk som sikrer trygg matproduksjon og et klimavennlig jordbruk som ivaretar biologisk mangfold. Da må det legges til rette for en variert bruksstruktur over hele landet som gir økte og forutsigbare inntektsmuligheter for alle bruksstørrelser.